

Masarykova univerzita Fakulta informatiky

Digitální knihovny PV070

podzim 2009

LibraryThing

<http://www.librarything.com>

Jakub Holotík

25. listopadu 2009

Úvodem:

LibraryThing je služba, která umožňuje katalogizaci knih a následné sdílení takto vytvořených seznamů všem, kteří mají přístup k internetu a webový prohlížeč. Hlavním cílem tohoto projektu je spojit čtenáře s podobným vkusem a pozitivním vztahem ke knihám a usnadnit jim výběr nových knih. Výjimečná komunita, kterou čtenáři tvoří, a nástroje, které nabízí, dělají z LibraryThing.com populární produkt. V následujícím textu bude příležitostně zkratka LT stát za název LibraryThing.

Historie:

LibraryThing vytvořil Tim Spalding jako nástroj pro katalogizaci svých knih a knih svých bibliofilních přátel. Původní rozsah projektu byl překročen a 29. srpna 2005 Spalding, tou dobou student řečtiny a latiny a vývojář na volné noze, veřejně spustil LibraryThing. Již koncem září stejného roku počet uživatelů přesáhl 4 000. V květnu roku 2006 společnost AbeBooks odkoupila 40 % podíl LibraryThing.com. AbeBooks.com je největší online obchod s knihami, který nabízí přes 80 milionů nových, použitých, unikátních titulů včetně těch už nevydávaných. Miliony zákazníků AbeBooks.com denně nakoupí až 25 tisíc knih. Tou dobou již, s více než 35000 členy nově vznikající komunity, databáze LT obsahovala přes 2.7 milionu katalogizovaných knih. Podle slov zakladatele, projekt spoluprací s AbeBooks.com získá potřebné zdroje a nové zkušenosti, aby se stal ještě populárnějším než doposud.

„Stejně jako AbeBooks, LibraryThing je určeno milovníkům knih. Nejvzrušující součástí této dohody jsou unikátní informace o knihách a způsobu jejich nakupování, které LibraryThing shromažďuje. Tato data pomohou lidem při hledání a nákupu knih na našich stránkách. My, na druhou stranu, pomůžeme LibraryThing tím, že jejich web představíme milionům zákazníků AbeBooks.“

Hannes Blum, CEO a prezident AbeBooks.com, 2006 ^[1]

V srpnu 2008 společnost Amazon.com - kterou jistě není třeba představovat – skoupila AbeBooks a tím získala její podíl na LT.^[2] Zajímavé je, že Amazon je zároveň vlastníkem a investorem projektu Shelfari, který je přímým konkurentem LT.^[3] Spalding však Shelfari za konkurenta nepovažuje.^[4] V lednu roku 2009 získala skupina Cambridge Information Group (dále CIG) minoritní podíl na projektu a její dceřiná společnost Bowker se stala exkluzivním distributorem balíků 'LibraryThing for libraries' (více později). Přestože LT při podpisu smlouvy byla již výdělečnou společností, finanční 'injekce' od CIG pomohla projektu k růstu. Toto spojení také zajistilo již fungujícímu produktu 'LibraryThing for Libraries' velmi dobrou pozici na trhu - spojil se s dalšími podobnými produkty, které Bowker nabízela pod názvem Syndetics Solutions^[5].

Přestože jednotliví vlastníci LT nejsou k obsahu této práce relevantní, jejich finanční pomoc a především profesní zkušenosti hrají velice podstatnou roli pro rozvoj a úspěšnost produktu. V dnešní době počet uživatelů dosahuje 936 072 a databáze obsahuje 45 936 597 katalogizovaných knih^[6]. Vývoj projektu nebyl ukončen.

---

[1] *“Like AbeBooks, LibraryThing is dedicated to booklovers. The most exciting part of this deal is the unique information LibraryThing generates about books and book-buying habits. This data will help people find and buy more books on our site, and we’re going to help LibraryThing by exposing the website to millions of AbeBooks’ customers.”* Hannes Blum, CEO and president of AbeBooks.com 2006

<http://www.abebooks.com/docs/CompanyInformation/PressRoom/library-thing.shtml>

[2] <http://phx.corporate-ir.net/phoenix.zhtml?c=176060&p=irol-newsArticle&ID=1182552>

[3] http://blog.shelfari.com/my_weblog/2008/08/shelfari-joins-the-amazoncom-family.html

[4] <http://www.librarything.com/thingology/2007/11/shelfari-spam-basically-social.php>

[5] <http://www.libraryjournal.com/article/CA6631420.html>

[6] (25.11.2009) <http://www.librarything.com/zeitgeist>

Katalogizace:

Čtenáři mohou vytvářet katalogy knih za různými účely. Někteří katalogizují všechny knihy ve své knihovně, jiní jen knihy které přečetli, které mají rádi apod. LT nabízí jednoduchý nástroj k vytváření takových seznamů a to jak automaticky (viz. níže) tak manuálně na základě názvu, autora nebo ISBN. Export seznamu je možný ve formátu CSV, nebo více detailním TAB. Především zjednodušení tohoto procesu si projekt klade za svůj primární cíl. LT nabízí také čtečku čárových kódů, pomocí které je možné jednoduše přidávat knihy do katalogu. Uživatel může importovat svůj katalog z jiné služby, případně v mnoha jiných formátech. Databáze disponuje velkým množstvím knih starších knih bez ISBN a díky svému napojení na Národní knihovnu Spojených států amerických je možné do katalogu přidávat i unikátní knihy které zatím nikdo nekatalogizoval. LT získává informace o knihách z více než 690 databází za pomoci protokolu Z39.50 případně jeho následovníka SRU/SRW. Seznam těchto zdrojů se neustále rozrůstá a uživatelé mají možnost přidávat zdroje nové.

Z39.50 je protokol používaný k získávání informací ze vzdálených databází a obecně propojování více databází, hojně využívaný právě v knihovnictví. Správcem protokolu je Knihovna kongresu (Library of Congress)^[7], která je zároveň jedním z nejvýznamnějších zdrojů LibraryThing.

Základní uživatelský účet je limitován na 200 knih v katalogu. Rozšířený účet velikost katalogu nelimituje. LT nabízí rozšíření na rok za 10 USD nebo doživotně za 25 USD.

Prvky sociální sítě:

Přestože LT nabízí možnost svůj katalog ponechat neveřejný, většina uživatelů ten svůj zveřejní. Ať už proto, že si budou připadat zajímaví a důležití, nebo proto, že z toho pro ně plynou praktické výhody. Hlavním důvodem uživatelů internetu k využívání sociálních sítí je na sebe upozornit a ani u LT to není jinak. Převážnou část nadšených uživatelů tvoří lidé, kteří svůj vkus považují za originální, ať už jsou jejich knihy komiksy z poloviny minulého století nebo antické básnické sbírky. Pro takové uživatele může LT skutečně mnoho nabídnout. Čtenáři zjistí že nejsou jediní s podobným vkusem a právě pro ně jsou určeny následující funkce.

LibraryThing v podstatě kombinuje 2 služby do jedné. Unikátní nástroje, které LT nabízí komunitě uživatelů vytvářejí databázi informací užitečných nejen pro ostatní uživatele, ale také pro obchodní partnery LT. Uživatelé mají možnost knihy ve svém katalogu recenzovat a hodnotit. LT porovnává podobnost katalogů jednotlivých uživatelů, zjišťuje podobnosti a díky tomu dokáže každému čtenáři doporučit knihy, které by se mu mohly líbit. Čtenář tak může procházet katalogy ostatních uživatelů se stejným vkusem, objevit tak nové knihy a svou vlastní sbírku rozšířit. To je ještě jednodušší, pokud je čtenář propojen se svým reálným okolím, knihovnami a knihkupci. Autoři knih se mohou do LT zaregistrovat a jednoduchým způsobem zjišťovat, co si o jejich knihách čtenáři myslí. Podobně je pro čtenáře zajímavé prohlížet katalogy svých oblíbených autorů.

Další důležitou funkcí, kterou LT nabízí je štítkování knih. Štítky mohou vyjadřovat nejen žánr knihy, období ve kterém se děj odehrává, příležitosti vhodné ke čtení apod. Seznam štítků seřazený podle jejich četnosti se nazývá 'mrak', nebo lépe anglicky 'tag cloud'. Vyhledávání nových knih je díky štítkům jednodušší a zábavnější. Každý může podle jednoslovných, případně dvouslovných hesel vyhledávat knihy o tématech, která ho zajímají způsobem, který v běžném katalogu není možný.

Díky LibraryThing Local (LTL), dalšímu nástroji nabízeného uživatelům, mají čtenáři možnost účastnit se on-line debat nejen o knihách a soutěží o ně a v neposlední řadě také oblíbené 'stávání se přáteli' a hledání přátel. Další funkcí LTL je ledování změn v oblíbených obchodech a knihovnách a upozornění na nadcházející události týkající se knih (od autogramiád až po konference).

---

[7] <http://www.loc.gov/z3950/agency/Z39-50-2003.pdf>

Uživatelé LibraryThing.com nemusí být jen jednotlivci, ale také organizace jako knihovny, muzea (*Museum of Comic and Cartoon Art*), náboženské instituce (*Satyananda Yoga Ashram in Rocklyn, Victoria, Australia*), ambasády (*U.S. Embassy Buenos Aires*), soukromé firmy a především prodejci knih^[8]. LT jim tak umožňuje prezentovat svůj podnik (adresa, otevírací hodiny, fotografie) a katalog knih, upozorňovat na novinky a akce. Prodejci knih směřjí na LT vystavit seznam prodávaných knih, jejich prodej prostřednictvím LT je však zakázán.

LT jako zdroj informací:

Služba také nabízí vlastní API a může se tak stát zdrojem dat pro jiné aplikace. Rozhraní nabízí jednoduché URL dotazy na více než milion přebalů knih, ale také využití složitější struktury rozmanitých dat v XML. K využití této API postačí registrace jako vývojář a je nabízena zdarma.

K prezentaci vlastního katalogu nabízí tzv. widgety (malé webové aplikace zobrazující knihy z katalogu, knihy, které uživatel právě čte a nebo například štítky, kterými jsou knihy v katalogu označeny). Ty může každý uživatel umístit na vlastní web, blog nebo do jiné sociální sítě. Společnost za LibraryThing.com nabízí jiným knihovnám a katalogům také produkt LibraryThing for Libraries, sadu různých balíčků, které využívají dat z databáze LT. Jedním z těchto balíčků je 'Catalog Enhancements package', který nabízí spoustu doplňkových informací k jednotlivým knihám (například podobné knihy na základě vkusu čtenářů s podobnými knihami ve sbírce, recenze uživatelů). Tyto balíčky již nejsou nabízeny zdarma. Jak již bylo uvedeno výše, data, která komunita čtenářů vytváří, jsou právě v tomto případě velice užitečná.

LT figuruje jako významný zdroj informací také pro své obchodní partnery, především prodejce knih, kterým nejen dělá reklamu, ale také poskytuje cenné informace o aktuálních trendech a zvycích čtenářů.

Zhodnocení projektu:

LibraryThing je díky svým unikátním funkcím přínosem pro každého nadšeného čtenáře. Přestože web LT je lokalizován do několika jazyků, včetně toho českého, uživatelskou základnu tvoří Američané, na které se LT zaměřuje, protože jsou to právě Američané, kteří zajišťují projektu obchodní partnery. Pro běžného, anglicky nemluvícího uživatele projekt nemůže nabídnout víc, než prostou katalogizaci knih.

LibraryThing, jako produkt pro bibliofily, je originální a struktura služby nápadně připomíná jiné úspěšné služby, kterým se však nemůže svým rozsahem a mírou propracovanosti vyrovnat. Příkladem takových služeb jsou Flickr a Last.fm ke sdílení fotografií, respektive hudby.

Reference:

Hlavním zdrojem informací při zpracování této práce byl web produktu (<http://www.librarything.com/>) především pak tyto podstránky:

- <http://www.librarything.com/press/>
- <http://www.librarything.com/wiki>
- <http://www.librarything.com/organizations>

Ostatní zdroje jsou uvedeny v poznámkách pod čarou.

---

[8] <http://www.librarything.com/organizations>

Metadata v DC:

```
<link rel="schema.DC" href="http://purl.org/dc/elements/1.1/" />
<meta name="DC.Title" content="LibraryThing - social cataloging web application" />
<meta name="DC.Creator" content="Jakub Holotík" />
<meta name="DC.Description.abstract" content="LibraryThing je komunitní služba, která umožňuje katalogizaci knih a následné sdílení takto vytvořených seznamů" />
<meta name="DC.Date.created" scheme="W3C-DTF" content="2009-11-25" />
<meta name="DC.Type" scheme="DCMIType" content="Text" />
<meta name="DC.Type" scheme="PHNK" content="esej" />
<meta name="DC.Format" scheme="IMT" content="application/pdf" />
<meta name="DC.Source" scheme="URL" content="http://www.librarything.com/" />
<meta name="DC.Source" scheme="URL"
content="http://www.abebbooks.com/docs/CompanyInformation/PressRoom/library-
thing.shtml" />
<meta name="DC.Source" scheme="URL" content="http://www.loc.gov/z3950/agency/Z39-50-
2003.pdf" />
<meta name="DC.Language" scheme="RFC3066" content="cze" />
```